

JENESIS

Sapta 1

God yumbo yumbo yembe nändiny

1 Yabe chuqo ḥanye God ni yembe puate ni r̄ighe, ni
 2 nari, di ɬ wuse di ḥiny tu v̄ise. / ɬ wuye ane bre
 ruwi pu r̄ise di ni yumbo segi wuse. Wuye wam ne
 burpoq r̄ip, di God n̄ing uqu wuye wam ne nȳingraiq
 3 nȳingraiq yenu. / God nari, "Muq t̄i nase." Puq nand
 4 di ni t̄i nase. / God nuqond t̄i nase, nari, "te
 ogh̄i." Muq ni nari di opu gr̄i t̄i nase opu gr̄i burpoq
 5 r̄ip. / T̄i nase te ni nyamb n̄irany, nari, "yamb
 gr̄i." Burpoq r̄ip te ni bur puq nändiny. Ni pugri
 yembe nand wuso burpoq r̄ip. Te de namba 1 di pre ne.
 6 Yambgr̄iq God nari, "Wuye n̄iŋe wam kuso, di wuye
 7 n̄iŋe t̄iŋi kuse, di m̄iŋi te segi ne v̄ise." / Ni
 pugri puq nand bu wuye n̄iŋe wam kuse di n̄iŋe t̄iŋi
 8 kuse. / Wuye n̄iŋe wam kuse, di n̄iŋe t̄iŋi kuse,
 m̄iŋi te ni nyamb n̄irany nari, "N̄iny tu." Ni pugri
 yembe nand wuso burpoq r̄ip, te de namba 2 di pre ne.

9 Yambgriq ni nari, "Wuye tingi kuse kin ni ire pe
ne kuso, di urej wund wuse." Ni puq nand di ni
10 pugri ne kuso, urej wund. / urej wund kin te ni
nyamb niraw nari, "I", di wuye ire pene kuse ye te ni
nyamb nirany nari, "Wuye riq." God ni nuqond, moj te
yewon pu rise.

11 I urej wund pre, muq God nari, "Nyumo is is muap
rimb, di nyungo is is muap rimb, di mir is is muap
rimb, di yumbui ruso. Yumbui ruso, ei nyungo te kin
kin kis rimb, di nyumo kin kin yi riyi, di mir kin
kin nanye rise." God ni puq nand, di yumbo yumbo te
12 pugri ne yero. / Nyungo is is di nyumo is is i pe
yeru. Nyungo is is ne kis kin kin rimb, nyumo is is
ne yi kin kin riyi, di mir is is ni kin nanye rise.
13 God nuqond nari, "Te ogh." / Ni pugri yembe nand
wuso burpoq rip te de namba 3 di prene.

14 Yambgriq God nari, "Niny tu pe yumbo ti nase kin
te yero. Di burpoq ti nase kin yumbo yero, di
bogisumb ti nase kin yumbo yenu. Di wute te muqond
ne mamb kin tuqui, niny yenu puayi di wuye wundi
puayi, di pugri ne irew manyi mand, di ber manyi
15 mand. / Ni pugri yero di tingi te ti nase." God ni
16 puq nand, di yumbo yumbo te pugri ne yero. / Pugri
bu God ni yumbo yumbui ti nase kin teri nawo. Yumbui
kin bogisumb yenu, di wokuandi kin burpoq yequ. Di
17 tomji ane nawo. / Ni niny tu pe yero di i pe ti

18 nase, / niny te bogisumb yenu kin, di irew tomji ane
te burpoq yero kin. Ni kin kin yero. God nuqond
19 nari, "Te ogh." / Ni pugri yembe nand wuso burpoq
rip, te de namba 4 di pre ne.

20 Yambgriq God nari, "Wuye pe umo yero, di wapi wam
21 nyingraiq ruso." / Ni puq nand, di umo is is wuye pe
yeru, nige yumbui di nige wokuandi. Ni nari di wapi
is is wam yero. God ni nuqond, nari, "Te ogh." /
22 Ni wand yewon ye neny, nari, "Wuye pe kin umo,
nungsok wo quan ware, di wuye pe quan yequ. Wapi
23 pugri ne, wo quan ware, di char pe quan was." / Ni
pugri yembe nand wuso burpoq rip, te de namba 5 di
pre ne.

24 Yambgriq ni nari, "Umo is is i pe yero. Buag
mamb kin yero, di dabo kin yero, di ghati buagi yero,
di ni kin kin ne yero." Ni puq nand di umo pugri ne
25 yero. / Pugri bu God ni umo is is nawo, nige dabo
kin, di nige buag mamb kin, di nige ghati. God ni te
nuqond, nari, "Te ogh."

26 Muq God nari, "Beghi wute yembe bidiny kin pugri,
beghi pas kin pugri ne ni nas. Ni pugri nas di umo
dabo kin, di umo buag mamb kin, di umo wuye pe kin,
di wapi, di ghati, te buagi ane te wokuandi, di wute
27 te oi i pe yumbui ris." / Pugri bu God ni nas kin
pugri ne wute yembe nindiny. Quayi di nyumbueg yembe
nindiny.

28 Ni wand yewon ye neny nari, "Nu was, wo ware, † tuqui piq. Di wapi, di umo wuye pe kìn, di umo dabo kìn yero di nu oi ni kìn yumbui nìng was. / Di ñe mìr wuny pe kìn, nyumo buag‡ mìr yire kìn te kequ we. / Di umo buag‡ te ñe nyungo keny rìq, di nyumo raqe keny rìq." Ni puq nand di ni pugri‡ puq ren.
 31 God ni yumbo buag‡ te yembe nìndiny kìn te

nuqond, ogh‡ ñanye. Ni pugri‡ yembe nand wuso burpoq rìp te de namba 6 di pre ne.

Sapta 2

1 Pugri‡ ne ni yembe omo nawo, di †, di ñìny tu, di yumbo yumbo buag‡ tende rìse.

2 De namba 7 segi ne ni yembe omo nawo pre. Muq de namba 7 te ni nas yawotuan. / God ni yumbo buag‡ ye yembe nìndiny omo ne nawo, muq de namba 7 ni nas yawotuan, te nìng bu ni nari, "Ñìny nen yewon, ñe te."

Adam Ewa teri rìs

4 God ni †, di ñìny tu yembe nìndiny ye wand taq ren.

5 Yawe God ni ñìny tu di † yembe nìndiny, tende puayi nyumo † pe yero segi ne di nyungo † pe yero segi ne. Yawe God ni nari wuye wundi segi ne, di wute † pe mas segi, di wuny yembe mand segi. / Wuye † pe kuwi di † wuye wumb. / Yawe God ni † nìtaqwi wuti yembe nìndig, muq kime gawo pe pui nuqond. Ni nyunj nand pre, muq wuti te urupui nas.

8-9 † puch †re ni nyamb Iden, te ñìny nawi pe opu wuse kìn. Tende Yawe God wuny yumbui nuaq wus. Ni

Jenesis 2

12

nari, di wuny mbe tende nyumo **is is** yeru. Nyumo te
yeru **kın** rar dugu nyong **rimb**, di ni yi te nyong **rimb**.
Wuny mbe **mıngı** tende nyumo teri yeru. Nyumo **ire** wuti
ni yi te naq, tedi nati tuqui segi, nas nas otiwo.
Muq nyumo aye wuti ni yi te naq, di yumbo ur breq
kın ne namb di yumbo ur oghı **kın** ne namb. Yawe muq
wuti ni yembe **nındıg** **kın** wuny tende nowi pu yenu.

10 Wuny te Iden opu yevu **kın** tende **mıngı** wuye kuwi,
muq ambri nase, no muange namb, temi aye temi pu
mase. / Muange **ırı** nyamb, Pison, ni Avila opu rengu
rengu no. Avila opu gol quan kumo **rıse**. / (Gol te
opu **rıse** **kın** te yewon **ŋanye**. Tende opu nyumo **rıq**
yewon tuqo kuri **kın** te nyumo pe ne kuse, di wet nyau
ňıje ni ur yewon ye **rıse** ye ni nyamb Oniks tende
rıse.) / Wuye muange **ırı** ni nyamb Gıqon. Gıqon ni
Kus opu rengu rengu no. / Di wuye muange **ırı** ni
nyamb Taigris. Taigris ni Asar opu **bır** no, di **ŋıny**
nawi pe opu no. Di wuye muange **ırı** ni nyamb
Yupretis.

15 Yawe God ni wuti te wuny be si neri yenu, di
sımbı **nındıg** nari, "Nu wuny be yeru, yembe ghand, di
ond ond yeru. / Nyumo quan kumo yeru, di ni quan
kumo yi **rıse**, di ghateri, ye. / Nu nyumo **ire** ne ni
yi te yaq segi, te **kın** ye tedi nu ne ghamb, yumbo ur
oghi **kın** di yumbo ur breq **kın**. Nyumo **ire** ne te nu

13

yi te yaq ghawo yeru. Te yaq, tedi nu ghati. Nyumo
yi buagı aye nu segi ne ye."

18 Adam ni **ırı** ne nas yembe nand, Yawe God ni
nuqond, segi nari, "Adam ni **ırı** ne nas te oghı segi.
Muq ni oghı ne ghav wundıg **kın** **ire** yembe **gıduw**."

19 Yawe God ni yabe **ı** **nıtaqwi**, ni umo buagı di wapi
buagı yembe **nındiny**. Ni umo buagı **nıtarı** nandi, Adam
nuqond, muq nyamb **nırany**. Adam ni pughe **grı** nyamb
nırany, te ni **kın** nyamb ne. / Pugrı bu umo **tıqe** **kın**,
di umo dabo **kın**, di wapi nyamb **nırany**.

21 Pudi Adam oghı ne ghav wundıg ye **ire** yequ segi
ne. Pugrı bu Yawe God nari, Adam ruqo kumo nase. Ni
ruqo kumo nase, muq ni ut **ŋape** **ırı** neti nowi, pre,
muq gawo sabi **nındıg**. / Ni ut **ŋape** pe wute **ire** yembe
nınduw. Muq Adam nes pu nas, di Yawe wute te te
nıtaqı nandi.

23 Adam nundoq nari, "Yikaye! Wen je temu **gıb** **ire**
ne bab! God je ut **ŋape** neti nowi, ni yembe **nınduw**,
bu je kari ni nyumbueg." / God ni pugrı nyumbueg

24 yembe **nınduw**, Adam neng. Te **kın** ye pugrı muq quayi
ni kiyi kumo si mare, di ni **kın** **ŋam** teri **ire** pe ne
rıs. Te ei ni umbo **ire** ne kuse. Ni umbo **kın** **kın**
kuse segi.

25 Adam ni **ŋam** teri umbo gawo omo ne yeru, pudi ni
munyu **rıti** segi.

Jenesis 2

Ni yumbo ur brequ kīnd

1 Ghati ni wand oqì kīn ne quan rīse, di umo buagi
Yawe God yembe nīndiny ye ni ane tuqui segi. Muq ni
nyumbueg pengu nīnduw, "God ni nari, nungoqì nyumo yi
quan kumo wuny pe rīse kīn te we tiq segi bri?"

2 Ni pugri tangi nīpuw di ni oi wuri, "Beghi nyumo
3 yi pe ye. / Pudi God nari, nyumo iri ne wuny mbe
mīngi yengu kīn te beghi yi pe ye tuqui segi. Yi te
piṭiq wuse, tedi beghi pati."

4 Muq ni nari, "Segi ye. Nu wen yaq, pudi ghati
5 segi. / God ni pugri ne namb, nungoqì nyumo yi wen
waq, tedi nungoqì ne wamb, yumbo ur pughe ye te oghi,
di yumbo ur pughe ye te brequ. Nungoqì pugri ne
wamb, tedi nungoqì God kīn pugri was. Ni ne namb kīn
pugri nungoqì ne wamb, pugri bu ni segi puq nīnduw."

6 Nyumbueg ni nyumo yi te wuqond, rar dugu nyong
gub, ni mīr oghi ye. Ni God ne namb kīn pugri ne
wumb nīng bu ni wuq yawo kurew, bu yi te wupiq, wuq.
7 Ni ḡaim te nas, bu ni i're weng, naq. / Ni teri riq
pre, ni quan kumo ne rīmb, yeru. Ni rugond, umbo
gawo omo ne yeru, di ni teri munyu rīti. Nyumo i're
raqe yumbui kīn te yeru, ni nyamb fig. Segi ni rīso
nyumo fig raqe di ruwo, rang rīmb, taq rīmb.

8 Yuram Yawe God wuny mbe nandi, ni ghīd rutuju, ni
teri munyu rīti, rusō, nyumo wuny be yeru kīn tende
suqo rusō. / Muq Yawe God ni quayi ḡam nīrang nari,
"Nu muai nde kuas?"

10 Adam ni nari, "Nu guadi, ḡe ghīd kutuju ḡe umbo
gawo omo ne yengu, di wune gab, bu ḡe suqo ko."

11 Ni nari, "Tughe nu sīmbe nīnduw, bu nu ne guab, nu
umbo gawo omo ne yengu? Nu nyumo yi uny kīn kuaq
ate!"

12 Ni pugri puq nīndīg, bu ni oi nari, "Nu nyumbueg
kuegh kīn ni nyumo yi wuraq wundi, wegh, bu kaq."

13 Muq Yawe God ni nyumbueg pengu nīnduw, "Nu pughe
kuen?"

14 Ni puq nand, bu nyumbueg wuri, "Ghati ni ḡe wand
oqì nīndīgh, bu ḡe kaq."

15 Muq Yawe God nari, "Ghati, nu puq kuen, muq ḡe
kari,

Wand brequ nu nde vīse!

Wand ven umo buagi tīqe kīn di dabo kīn nde
vīse segi.

Nu nde vīse.

Nu umbo pe grīr grīr yo,
suqu yaq yaq di ghati.

Muq ḡe kari, nu nyumbueg tequ wand vīse.

Otiwo nu nīng nuqo, di nyumbueg wung kuqo,

16

ni ane wand vise ne.
 Otiwo di nu yes, ni nyinge nop pe yi,
 di ni oi nes, nu ηau dan ninduw."
 Muq God ni nyumbueg simbe ninduw nari,
 "Nu pugri puq kuen bu muq je kari,
 Otiwo nu wo ghare ning nu quan kumo yuqo ghare.
 Nu ghimbé yuqo yuqo ne di wo ghare.

17

Nu nu ηaim ondi yawo ghare righe,
 ni nde si nambu ei ghas."
 Muq ni Adam simbe nindig, "Nu je wand kutuju
 segi. Nu ηam wung wand kutuju, bu nyumo yi je segi
 puq gad kin te kuaq.
 Nu puq kuen, bu muq je kari ≠ brequ wuse,
 di nu yembe buid ghap di mir ghateri,
 pugri nu yivany kumo ware.

18-19

Te tene yo yo di ghati.
 Nu yembe buid ghap, tuw ghap, tedi nu mir
 ghateri, ye.
 Segi tedi sare quat kin di nyungo ane wuny be
 yire.
 Asi je ≠ kitaqwi, nu yembe gidiuw,
 pu bu nu yembe kumo ghand te tene yo yo,
 ghati mune ≠ pe yo.

20

Nu suqu, pugri pu bu otiwo di nu mune suqu
 ghase."

Nyumbueg te ni koku ni wute buagi ane kin, bu

Adam ni nari, "Nu nyamb Ewa."¹

21

Yawe God ni umo chongo nateri, chongo yembe
 nindiny, neny, taq rimb. / Muq ni nari, "Wuti nen
 muq beghi pas kin pugri ne nas. Ni yumbo ur oghi kin
 ne nimbin, di brequ kin ne nimbin. Eti ni nyumo yi
 aye te ripiq, riq, di rit'i segi kin ris ris te kin
 ris." / Pugri bu ni nari di ni teri Iden wuny si

23

rire ruso, di mune rendi segi. Asi ni ≠ pe yembe
 nindig, pu bu muq ni no, mune ≠ pe wuny yembe
 nand. / Ni ruso pre, God ni nari, muq wam ye uqu

24

nije ni nyamb kerabim mo, wuny be ηiny nawi opu te
 yemu. Muq wase nyunu paqi gib namb kin yenu nondo
 nandi nandi. Kerabim di wase nyunu te yemu, bu wute
 mo, nyumo yi te me di mas mas te kin mas kin tuqui
 segi.

Published 1985

Printed by the S.I.L. Printing Department
Ukarumpa, E.H.P., Papua New Guinea

ISBN 0-86893-163-2